

12. vaja: AMPUTACIJA PRSTNIC IN EKSTREMITET

Amputacija okončine ali prsta je skrajni ireverzibilni kirurški poseg, ki je praviloma indiciran le po neuspešnih kurativnih ukrepih. Ohranja življenje, pušča pa trajne posledice (Klaus in sod.)

Vzroki za amputacijo okončin:

- kongenitalne deformacije kosti ali sklepov
- obsežne poškodbe mehkih tkiv
- odprte kominutivne frakture s poškodbami mehkih tkiv (živci, žile)
- neozdravljivi osteomielitisi
- ireverzibilne atrofije zaradi prekinjenih živcev (paraliza okončin)
- motnje v prekrvavitvi in infekcije, ki so povzročile gangrene

Vzroki za amputacijo prstov:

- deformacija krempljev
- osteomielitis
- neozdravljivi artritis, flegmona
- osteosarkomi

Za amputacijo se naj ne bi odločali:

- maligni tumorji (metastaze na pljučih)
- pri živalih z motnjami v strjevanju krvi
- pri živalih z neozdravljivimi drugimi obolenji (hrbtenica, kolki, sistemska obolenja)

Posebnosti:

- pritlikavi psi in mačke se hitro naučijo hoje po treh nogah
- psi lažje kompenzirajo izgubo prednje noge
- psi nad 40 kg so manj primerni za take posege

Kje amputiramo prednjo okončino

- najbolj običajno je zgornja 1/3 nadlahtnice
- plečni sklep
- parcialna osteotomija plečke
- amputacija s plečko

Kje amputiramo zadnjo okončino

- zgornja 1/3 femorja
- v kolčnem sklepu
- parcialni del medenice (redko)

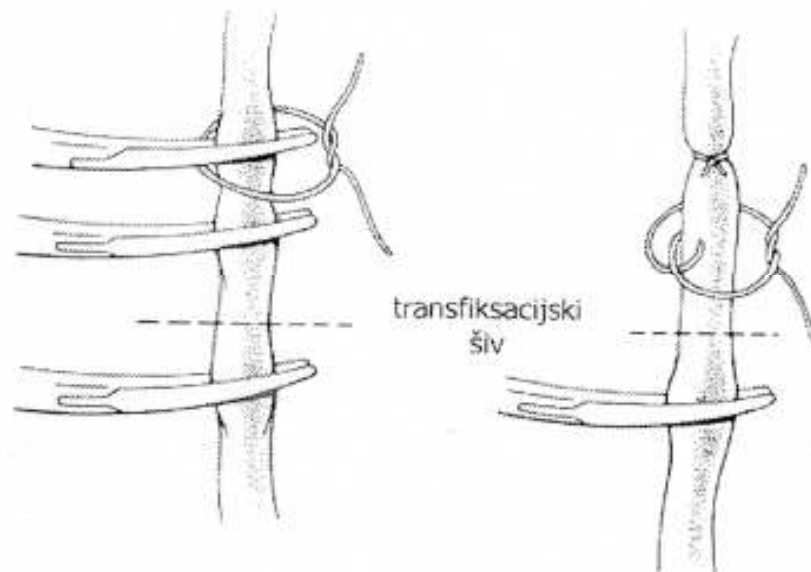
Kje amputiramo prste

- v sklepih
- sredina členka (diafizni del)

Pričakovane komplikacije

- krvavitve
- dehiscence
- infekcije

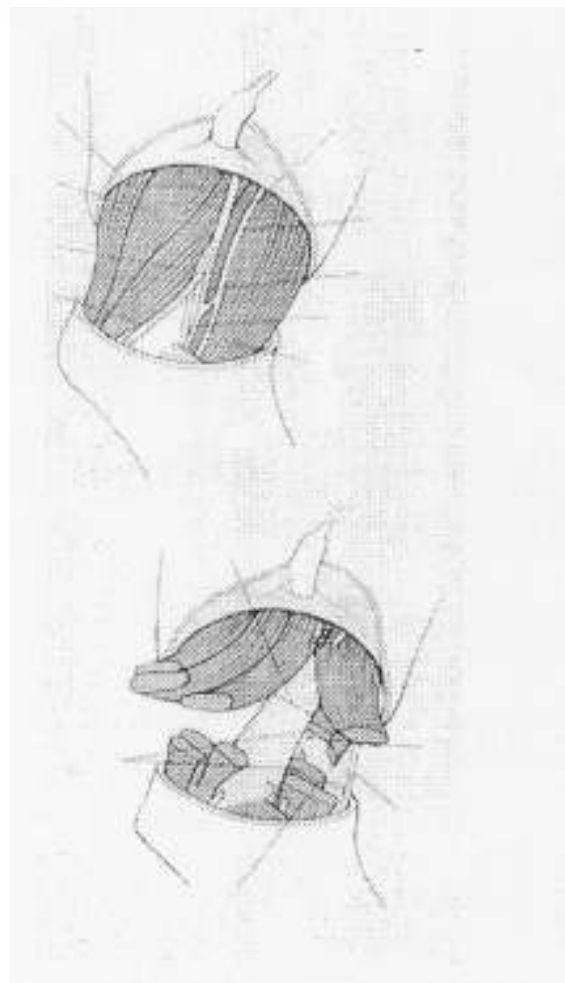
Podvezovanje žil: proksimalna ligatura in transfiksacijska ligatura
(Pred prekinitvijo živcev: aplikacija anestetika perinevralno)

AMPUTACIJA SPREDNJE OKONČINE

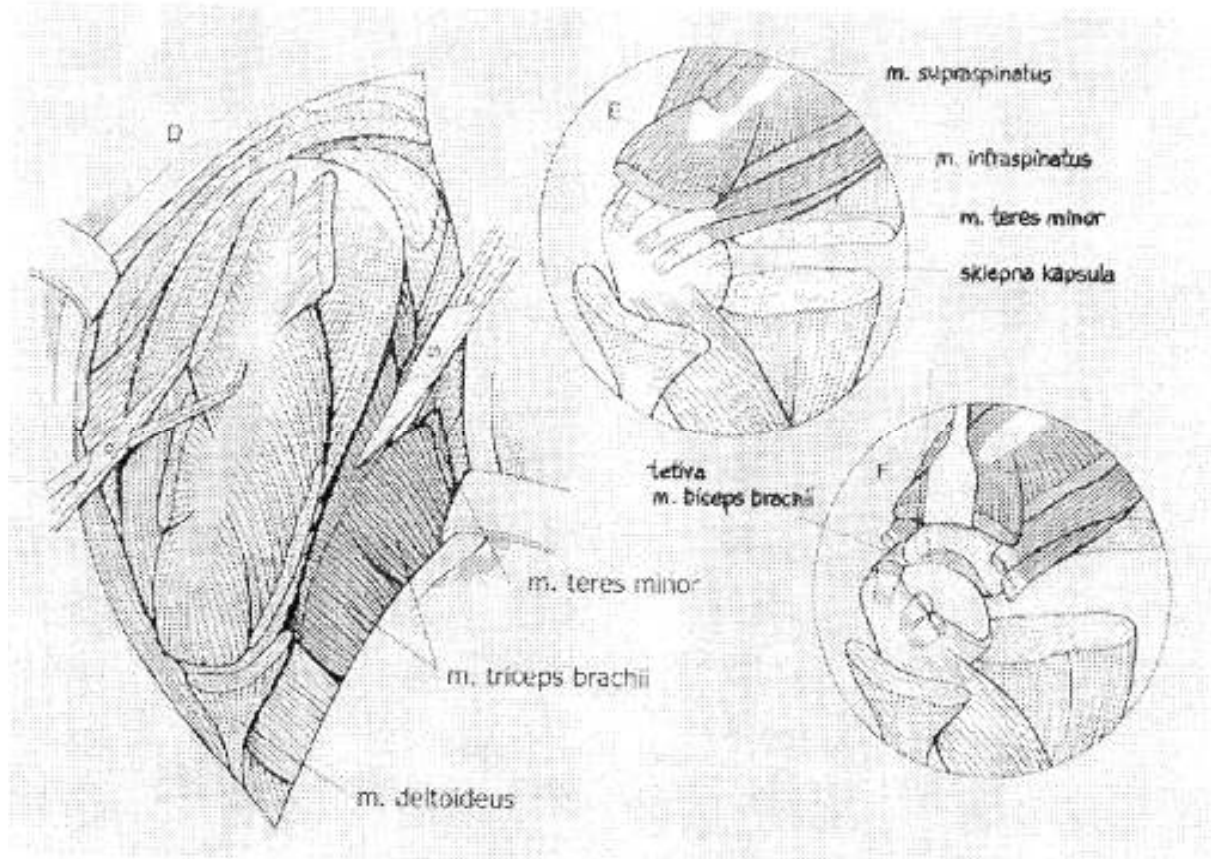
v zgornji tretjini nadlahtnice

- Distalni del okončine obvežemo s sterilnim povojem,
- rez naj bo v obliki polmeseca od kran. dela plečnega sklepa preko sredine nadlahtničnega področja do kavdalnega dela pazduhe,
- posebno pazimo na omobrahialno in cephalično arterijo in veno,
- osteotomijo humerusa in zaobljimo ostre robove,
- z ostankom mišic prekrijemo ostanek humerusa.

Amputacija v plečnem sklepu

- rez na koži poteka nekoliko višje (v obliki polmeseca ali obrnjene črke »T«
- mišice m. cutaneus trunci, m. latissimus dorsi in pektoralno mišico prerežemo v višini prirastišča na humerus
- mišice m. supraspinatus, m. infraspinatus prerežemo v višini sklepa.
- Po eksartikulaciji posnamemo hrustanec v sklepu plečke
- povežemo deltoidno mišico s kleidobrachialno mišico,
- dolgoglavi del triglave mišice povežemo s površinskima pektoralnima mišicama in štrcljem trupne mišice.

AMPUTACIJA ZADNJE OKONČINE

v kolčnem sklepu

- Prerežemo vse glutealne mišice, m. quadriceps, ...
- ishiadični in femoralni živec, femoralne arterije in vene,
- z ostanki mišic zapolnimo prostor, ki je nastal po eksartikulaciji stegenice.

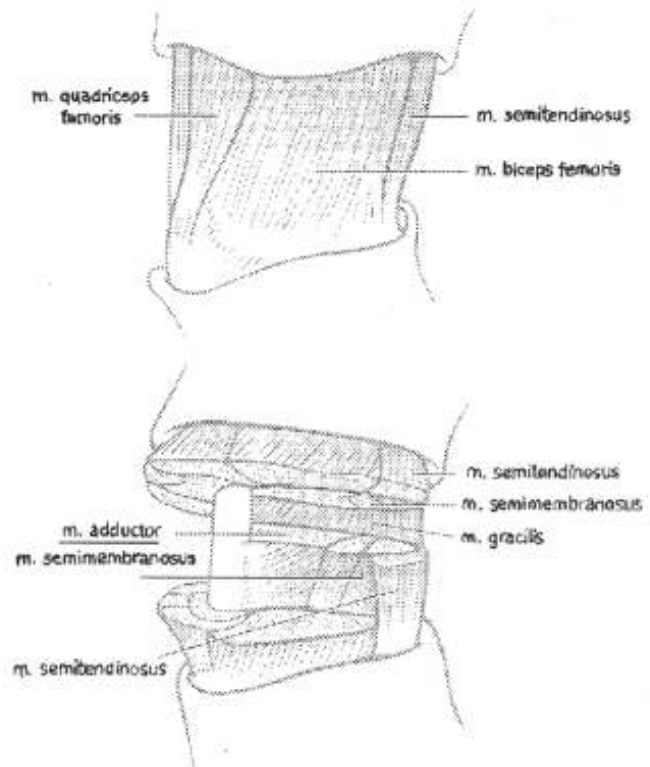
v zgornji tretjini stegenice

- Krožni zavoj na distalnem delu noge,
- polkrožni rez od bočnega pregiba, preko distalne tretjine stegenice do sednične grče.
- Mišice:

m. biceps femoris,
m. tensor fascia latae,
m. quadriceps femoris,
m. pectineus,
m. sartorius,
m. semimembranosus,
m. semitendinosus, prerežemo

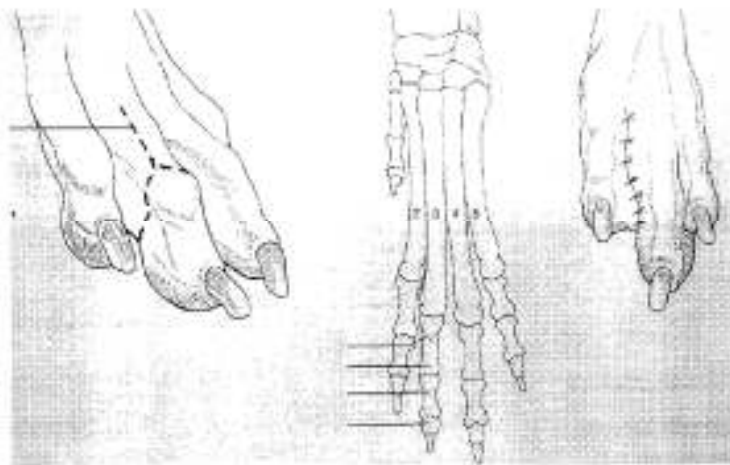
v višini zgornje tretjine nadlahtnice,

- ohranimo **m. adductor**
- Osteotomija stegenice (zaobljimo robove)
- m. adductor povežemo z m. quadricepsom (prekrije ostanek stegenice),
- m. biceps femoris povežemo s semitendinozno in semimembranozno mišico

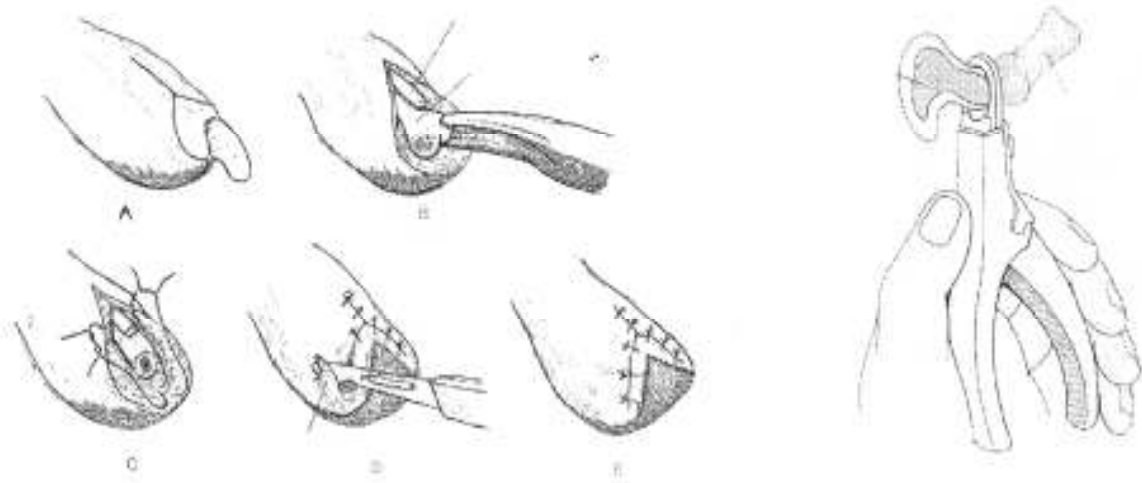

Amputacije prstov

- mesto amputacije naj bo za členek višje od mesta bolezenskega procesa
- po eksartikulaciji posnamemo sklepni hrustanec
- z ostanki tetiv prekrijemo ostanek kosti

Amputacija distalne falange – kremplja

Volčji kremplji

- pasemski standard (briard, pirenejski ovčar, pirenejski gorski pes, lundehund, katalonski ovčar, islandski ovčar...)
- amputacijo se običajno opravi pri mladičih

